Anul I. No. 46. 4 pagini Arad, Miercuri, 13 August 1924.

Tribuna Nouă

Abonamente:
pe un an . 520 Lei
pe ½ an . 260 Lei
pe ¼ an . 130 Lei

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Bulev. Regina Maria Nr. 12. Tipografia „Aradul“

INSERŢII
se primesc după tarif la Administraţia ziarului şi la toate agenţiile de publicitate.

2 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAŢIONAL
DIRECTOR: ION MONTANI.

2 Lei ex.

Incurcă-i, drace!

Arad, 12 August.

Una din condiţiunile esenţiale care ar garanta o bună stare obştească şi evoluţia normală a societăţii ar fi respectul reciproc între public şi presă. Ar fi, — dacă n'am trăi în ţara românească...

Spuneam, mai acum câteva zile, că, oricât le-ar place unora să creadă în tăria acestei „a patra putere în stat“, presa nu are absolut nici un ascendent asupra publicului românesc. Aşa se şi explică de ce nu pot trăi la noi ziarele de idei şi de ce saltă tejgheaua acelora cari, prin publicitatea lor, îndeplinesc în societate, rolul glorios de simplu samsar.

Care să fie cauza acestei stări de lucruri care, la prima vedere, ar fi o dovadă de înapoiere? Neîncrederea — este adevărat — nu este atributul omului cult şi civilizat, dar această prejudecată în materie de presă îşi are originea în înseşi păcatele acelora cari, şi-au luat sarcina să facă pe educatorii opiniei publice.

Publicul nu e prost — de acest adevăr n'au voit să ţină seama pretinşii îndrumători ai maselor. Toate capetele „distinşilor“ noştri publicişti adunate la un loc nu fac cât judecata unui modest cititor de gazetă, care ştie să se răzbune de ofensa ce zilnic i-se aduce.

Raporturile dintre public şi presă, dela catraminoasele întâmplări din Capitală şi din toată lumea de pe vremea răposatului Cazzavilan şi până la ortopedicele construcţii cerebrale ale junilor gazetari cari cultivă trivialul şi măscara ca la uşa cortului, au fost o permanentă tragere pe sfoară.

Şi cel mai păcălit din acest joc nu este cititorul... Nenorocirea e însă, că din această situaţie falsă nu are nimic de câştigat morala publică. Incăpăţinându-se şi o parte şi alta în prejudecăţile lor, noţiunea moralei se toceşte, se trece cu uşurinţă peste lucruri grave, sau, în cazul cel mai bun, se uită ori se iartă...

Aci, în această pervertire, zi de zi, a criteriilor morale din viaţa publică, residă primejdia stării de lucruri pe care o constatăm. Cu părere de rău trebue să înregistrăm că starea aceasta maladivă se află într'o fază înaintată. Dovada ne-o face o recentă „polemică“ dintre două organe de publicitate, cari şi-au pus la contribuţie toate talentele şi toate însuşirile gazetăreşti ale colaboratorilor lor siliţi la abdicări de conştiinţă, în folosul patronilor ale căror interese personale le apără.

Documente nenumărate, mai mult sau mai puţin falsificate, presărate cu sosul înjurăturilor birjăreşti, sunt servite cititorilor. Acuze fără calificaţie se încrucişează în hazul publicului care, în ciuda matadorilor, nu vrea să se lase convins de unul mai mult decât de celalalt.

Din parte-ne, nu suntem aşa de nepoliticoşi încât să punem la îndoială, în prealabil, spusele vre-uneia din părţi. O declarăm verde. Ce ne întristează, e că în Ardealul gazetăriei cu tradiţie, în care presa românească a purtat în cursul vremii drapelul luptelor naţionale; în Ardealul în care cititorul nu vrea nici măcar să ia cunoştinţă de o acuză până când nu întreabă dacă cel ce a scris este „domn“ mai mare decât acuzatul, se revarsă peste publicul uluit lighianul cu murdării al „marilor cotidiane“.

Dacă ar fi vorba numai de hazul cititorilor ne-am mărgini şi noi să râdem, şi atâta. Dar e ceva mai grav. Presupunând că, în adevăr, — facem doară presupunerea, întrucât „polemica“ nu s'a sfârşit — onorabilii domni directori ai celor două foi, ar fi, fără circumstanţe atenuante, unul escroc iar altul trădător de ţară, unde este sancţiunea? Publicul românesc din regat nu reacţionează. Dovada o avem în multele „campanii“ de presă în cari s'au aruncat învinuiri grave şi cari s'au sfârşit ca şi cum nici n'ar fi fost. Va fi crezând poate lumea că toţi cei cari au pretenţia să ia parte la viaţa publică sunt oameni cinstiţi, fără numai că sunt prea inimoşi la supărare? E cu putinţă? In ţara în care toate neajunsurile se răzbună cu o zeflemea sunt, mai multe decât oriunde, porţi deschise pentru toţi nechemaţii. Uzurpatorii de situaţii sunt nenumăraţi. Indiferenţa publică îi ocroteşte precum umbra înlesneşte creşterea ciupercilor pe gunoi.

Când va bate oare ceasul adevăratei revoluţii care ne trebue: revizuirea valorilor? Până când se va tăia cangrenele sociale ale incapacităţii şi necinstei, trebue să se ştie, trebue să între în capul tutulor, că nimic nu se va îndrepta în ţara asta. Şi operaţia n'o poate înfăptui nici o lege, nici o tiranie, decât publicul însuşi.

Şi va veni, odată, şi vremea asta. Altfel, ar fi să desperăm de viitor. Până atunci, strigăm şi noi, în cor, cu „opinia publică“

— Incurcă-i, drace!

Imposibilitatea unui bloc al minorităţilor

Ziarul săsesc „Siebenburgisch Deutsches Tageblatt“ vorbind de „blocul minorităţilor“ preconizat de presa ungurească din Ardeal, spune că încriminările ce se aduc saşilor din cauză că se împotrivesc acestei idei sunt nedrepte. Rezerva saşilor, arată acel ziar, — este explicabilă pentrucă minorităţile nu reprezintă o putere hotărîtoare. Ele trebue să se sprijine pe legăturile şi relaţiile cu partidele politice ale ţărei. Ori, în asemenea condiţiuni, „blocul“ ar însemna pentru saşi o sarcină, fiind vorba de interese deosebite, cu prea puţine puncte comune. In chestiunea confesională, minorităţile însă trebue să se prezinte unite.

Observaţiile ziarului săsesc dovedesc pe deplin iluziile ce şi le fac acei cari cred că minorităţile vor putea fi adunate într'un bloc cu tendinţi centrifuge.

Plecarea dl I. G. Duca

Ministrul nostru de externe, d. I. G. Duca va pleca la 26 August la Genova spre a asista la a cincea conferinţă a Ligei Naţiunilor.

NOTE

Ziarul nostru

Arad, 12 Aug.

O plimbare, de câteva zile, prin satele judeţului nostru, ne-a făcut să vedem că „Tribuna Nouă“ câştigă teren pe zi ce merge.

In trenuri, în case modeste şi în vile superbe am întâlnit ziarul nostru şi am întâlnit cald interes pentru acest tânăr ziar.

Azi, când, în majoritatea lor, ziarele româneşti au devenit pamflete cari, în toiul luptelor dintre partide, uită de interesele vitale ale acestei naţiuni, „Tribuna Nouă“ e primită pretutinden ca o solie de bine.

Satele noastre nu se hrănesc din fărîmiturile căzute de pe mesele diferitelor partide politice, ci din muncă aspră şi sfântă. Aceste sate aşteaptă altceva dela gazetă decât veşnice ciorovăeli dintre uni oameni cari n'au altceva mai bun de făcut.

Sunt apoi în ţara noastră unele ziare parcă anume înfiinţate să-şi bată joc de tot ce e românesc. Aceste ziare care prezintă totul în negru, încep să nu mai fie agreiate de publicul cititor din Ardeal.

„Tribuna Nouă“, ziar de propagandă naţională, urmând tradiţiile vechei „Tribune“ a luptelor noastre din trecut, a evitat ca, în aceste timpuri de criză a hârtiei, să se abată dela rosturile ei şi să între în hârţueli de prisos. Acest fapt a avut un adânc răsunet în satele judeţului nostru şi a creiat ziarului nostru o atmosferă foarte favorabilă.

Lupta noastră e abia la început.

„Tribuna Nouă“ va pătrunde tot mai mult, în sate şi în oraşe. Dragostea cu care e primită de public e o dovadă că această gazetă nu apare înzadar.

Incetul cu încetul „Tribuna Nouă“ va isgoni din casele româneşti ziarele minoritare cari sunt permanente insulte la adresa ţării.

Interesul ce-l arată Românii din judeţ, ziarului nostru, ne va multiplica puterea de muncă şi râvna de-a fi cât mai de folos celor mulţi şi de-a deveni ziarul necesar tuturor Românilor din acest ţinut, indiferent de organizaţiile politice din care ei fac parte.

(x)

Obrăznicia unui ziar iredentist

„Viitorul“ scrie:

Salariaţii iredentiştilor dela Budapesta strânşi la ziarul „Brassoi-Lapok“ au îndrăzneala să ne insulte pentru că am ridicat un colţ din vălul ce acopere manoperile lor frauduloase.

Pentru a se vedea ce reprezintă consorţiul Grünfeld—Kahanne—Szele ce editează acest ziar „maghiar“, — dăm mai jos câteva spicuri din revista ungurească „Gyilkos“, ce apare la Cluj:

„Szele Bela şi soţii sunt într'o permanentă legătură cu Ungaria. Au reuşit să convingă guvernul unguresc că „Brassoi-Lapok“ este ultima pavăză a Ungurilor din Ardeal şi dacă acest ziar ar înceta, ar fi vai şi amar de Maghiari“.

„In urma văicărelilor zilnice adresate lui Horthy, Budapesta furnizează într'una maşini şi hârtie în cuicuşul lor de bandiţi.

„In aşa fel au ajuns ei la un spor de avere în valoare de 10 milioane pe care l'au obţinut dela sărăcita Ungarie şi astfel au frustat ei Statul român la vamă“.

Iar mai departe revista maghiară cere guvernului să facă să dispară grupul acesta de escroci împreună cu foaia lor, care nu foloseşte nici maghiarilor nici Statului. „Brassoi-Lapok“ prosteşte pe lesne crezători şi pe nepricepuţi, instigă contra consolidării ţării, iar pe ceice, înţelegând vremea, se silesc să caute calea cea adevărată pentru neamul lor, îi asasinează dela spate cu pumnal otrăvit.

Atragem atenţia autorităţilor asupra acestei importante chestiuni, cerând instituirea unei anchete care să lămurească aceste denunţuri.

Manifestaţii iredentiste în Bulgaria

Eri s'a comemorat, cu mare fast, în toată Bulgaria, aniversarea a 56 de ani, dela moartea voevodului Ştefan Cargeata, dobrogean de origină. Cu această ocaziune, toate clădirile publice şi particulare, dela sate şi oraşe, au fost pavoazate cu drapele naţionale. La serviciile religioase ce s'au oficiat, au participat societăţile: „Dobrogea“, „Tracia“ şi „Macedonia“, cum şi societăţile Tinerimei dobrogene şi macedonene, ca şi asociaţiunea refugiaţilor basarabeni. După oficierea serviciilor religioase, s'au pronunţat numeroase discursuri, în care oratorii au enumărat persecuţiile îndurate de populaţiunea bulgară din teritoriile subjugate: Dobrogea, Macedonia, Tracia, etc. Vorbitorii au insistat în special asupra necesităţei de a se aplica principiul autodeterminărei popoarelor, fiindcă numai astfel populaţiunea bulgară din teritoriile subjugate se poate pronunţa pentru autonomie sau încorporarea la patria mumă.

Puterea ţării noastre

Preocupări şi aprecieri streine

Arad, 12 August

In timpul din urmă, mai ales în Polonia, Cehoslovacia, Serbia şi Bulgaria se scrie des prin reviste şi ziare asupra forţelor militare ale României. Specialişti mai mult s'au mai puţin orientaţi asupra adevăratelor stări dela noi, compară forţele noastre armate cu cele ale Rusiei şi Poloniei, pentruca să se dumirească de soarta unei eventuale încleştări, care chiar după mărturisirea duşmanilor noştri declaraţi este o poveste foarte puţin desluşită a viitorului îndepărtat.

Adevărul asupra căruia nu se împart părerile cultivatorilor acestui subiect de vară este, că situaţia generală strategică a Rusiei faţă cu apusul este cu mult mai rea decât era la 1914. Frontiera europeană a Rusiei a fost împinsă cu mai multe mii de mile spre răsărit. O concentrare de trupe fie înspre Polonia, fie înspre România este anevoiasă, căci Rusia va avea în amândouă cazurile câte-o aripă alternativ flancată fie de români, fie de poloni.

Intr'o revistă poloneză se citează cazul, că la un consiliu de războı care a avut loc la Constantinopol în 1914, pentru a se discuta atacul contra Egiptului, generalul german Liman von Sanders a spus: „In ce mă priveşte, dată fiind situaţia pe frontul austro-german cred că e mai urgent ca să se debarce trupe turceşti între Ackerman şi Odessa deoarece aceasta ar uşura aripa de sud a austriacilor, — decât în Egipt“.

Pentru situaţia de azi a Rusiei trebuie apoi luat în considerare, că Ukraina nu e departe de hotarele României şi Poloniei. Crimea nu este nici ea departe, iar Nicolaew, baza navală a Rusiei este abea la 100 mile. O armată de invazie n'ar avea deci unde să traiască şi astfel marele avantaj strategic al Rusiei, care consista în distanţele imense, a fost redus în mod esenţial. Odessa este abia la 25 de mile ruseşti de Akermanul nostru,

Războiul mondial a făcut dovada, că nici resursele militare ale Rusiei nu sânt inepuisabile. Ea are azi de înfruntat primejdii cu mult mai remarcabile în răsăritul îndepărtat decât aici în Europa. Or noua situaţie o sileşte să-şi imobilizeze o mare parte a efectivului la graniţele ei europene de sud şi de vest. Nu vom spune, că România sau Polonia constituie în asemenea

FOILETON

Balada osândiţilor

S'aud pe stradă fiarele sunând...
Trec osândiţi cu feţele strivite
In bură de Noemvre tremurând
Cu hainele bizare, zdrenţuite.

Aşa cum trec în seara plumburie
Cu frunţile-aplecate spre pământ —
Loviţi de ploi, de fiare şi de vânt, —
Par nişte magi ucişi de nostalgie...

... Ii văd trecând şi sufletul mă doare...
In osândiţi cari trec gemând —
In toamnă şi'n tăcere tremurând,
Văd visele mulţimii călătoare,
Spre negrele cavouri lunecând! . . .

Intr'un amurg de toamnă...

Eugeniei

Intr'un amurg de toamnă 'nsângerată
De-un soare ce murea în asfinţit, —
Femeea 'ndoliată
Pe drumul meu de aur s'a oprit...

Mă luă de mâni în toamna plumburie
Şi-aşa cum stam ca robul s'o ascult
Imi zise cu tristeţea ce sfâşie:
— Nu ştii? Sunt visul tău de cununie
Pe care eu l'am adormit de mult!..,

Şi soarele murise — iar din zări
Ca din morminte'n veci nedescuiate—
La glasul prietenii îndoliate
Soseau ţipând şi corbi şi-adânci
[chemări!

Const. Goran.

Moartea lui Castor

Acum câţiva ani, într'o zi de Septemvrie, cuprins de un nespus dor de ducă pe care mi-l pricinuia albastrul nesfârşit al cerului şi acel farmec ameţitor al toamnei, mă plimbam de mai bine de un ceas pe stradă singur, fără rost. când la o răspântie mă întâlnii piept în piept cu Maiorul.

— A! bună ziua. Ce? Aici? Eu te ţineam plecat acasă.

— Cum acasă, când am slujbă aici?

— Vezi că ştiam, că . . . mama ţi-e bolnavă.

Şi eu nu ştiam nimic.

— Dar d-ta de unde ştii?

— Soră-mea, care s'a întors aseară de acolo, îmi spunea că a găsit-o foarte rău.

Ca să mi spue maiorul că mama era foarte rău, trebuia să fie în adevăr aşa, trebuia să aibă altceva decât patima ei obişnuită.

In aceiaşi seară, după un drum, care mi s'a părut cel mai lung din câte făcusem în viaţă, sosiam acasă. Teama care-mi strângea inima şi mă făcuse să trec fără o întrebare printre slugile eşite în întâmpinarea mea, mi se risipi, găsind pe mama în adevăr mai slabă decât o lăsasem, dar bine.

— Tu, dragă!

Şi săraca oarbă, neputându-mă vedea, mă pipăia peste piept, peste faţă. Eu îi luaiu mâinile şi i-le sărutaiu, certând-o încet că nu mă vestise.

— Dar n'am fost bolnavă. Cine ţi-a spus? A! Maioru'? Acum înţeleg. A fost soră-sa p'aici. Ea nu m'a văzut după nenorocire, şi-şi închipuia să mă găsească tot aşa cum mă ştia . . . şi acum . . .

In adevăr, dacă sora maiorului n'o văzuse de când cu moartea tatei, era de înţeles cum spusese că era foarte rău, găsind pe femeia — acum un an tânără şi frumoasă, — fără vedere şi îmbătrânită cu zece ani în aşa de scurtă vreme.

— Iar dacă acum mă găseşti mai slabă, adăogă mama, e că de două nopţi nu pot dormi din pricina bietului Castor.

— De ce?

Ca răspuns la întrebarea mea, auzii afară, lângă fereastră, un urlet lung, sfâşietor.

— Uite, aşa urlă de două nopţi. Asta e a treia. Săracul! Nu ştiu ce are. Femeia zice c'ar fi otrăvit. Eu cred că bătrâneţea...

Liniştit dinspre partea mamei, acum îngrijit de starea câinelui, eşii în curte, unde găsii pe Castor zăcând prăpădit lângă fereastră, cu gura deschisă. Femeia care ştia cât de mult ţineam la el toţi ai casei, era aplecată d'asupra lui: se încerca să-i dea lapte dulce.

— Ce are, Marino?

Nu ştia nici ea. De două zile de când nu mai mănâncă nimic, zăcea la soare şi urla. Ii făcuse ea toate câte le-a ştiut, dar degeaba, îi era tot mai rău...

— Ia să încercăm să-i dăm laptele.

Şi, ajutat de femee, dedei câinelui, cu deasila, tot laptele din ceaşcă. Simţindu-se parcă mai bine, se ridică greoiu, mă mirosi dând din coadă, apoi se culcă iar, urlând prelung şi dureros.

* * *

Era târziu. Mama dormea. Ii auziam, prin uşa deschisă dintre odăile noastre, răsuflarea regulată — şi trebue să fi veghiat două nopţi, pentruca să fi putut dormi acum, cu toate desele gemete ale lui Castor.

Ce mă ţinea pe mine deştept, nu erau însă urletele, ci atâtea amintiri şi atâtea gânduri, trezite deodată în mine la vederea suferinţei lui.

Cât de limpede văd nopţile de vară, când mă duceam la moşie pentru vânătoare. Iată-mă culcat în pridvorul luminat ca ziua de lună plină, neputând închide ochii din pricina cântecului pitpalacilor care se aud pretutindeni, aici aproape ca sunetul a două pietre lovite una de alta, colo în depărtare ca picăturile de apă căzute într'un vas plin. Castor se scoală din când în când şi vine să mă miroase îngrijat de neodihna mea.

Iată-ne la vânătoare într'o mirişte aurie. Castor caută la cincizeci de paşi, în galop cu capul în sus. Deodată, trăznit, se opreşte în loc nemişcat, ca de bronz, cu coada dreaptă cu un picior ridicat în sus. La un pas înaintea lui stă prepeliţa pe brânci, înfricoşată, ipnotizată. Mă apropii şi-i strig: *„Pil“* El sare, prepeliţa sboară, şi eu trag. *„Apporte!“* şi mi-o aduce. E încă vie, numai aripată.

Iată-ne primăvara după sităruşi, în păpurişul dela Lazuri, unde Castor caută domol şi amănunţit, pe când în câmpul de

Mica publicitate

UN MOTOR 10 HP (benzin) în bună condiţiune se vinde ieftin. ISPRAVNIC, Şiria.

TÂNĂR care cunoaşte limba română şi maghiară caută post în vre-o cancelarie, sau alt post mai uşor eventual ca translator. A-se adresa la Administraţia ziarului.

DOI COPII de ŞCOALĂ se primesc în vipt, lângă Liceul Moise Nicoară. Adresa la Administraţia ziarului.

Intreprindere „Matteine“ specialist de ploşniţe şi molii
OSZKAR FISCHER, ARAD,
Strada Bucur 15—17. Operează: scoaterea lor din mobile şi păreţi.
(1-3)

IN ATENŢIUNE!!

Dacă voiţi să cumpăraţi ieftin articole de Parfumerie şi toalete, cercetaţi
:: Magazinul bogat ::
Drogheriei „Şarpele“
Bulevardul Regina Maria.
Toate articolele se vând cu o mare reducere.
:: Convingeţi-vă. ::

Judecătoria de ocol Pecica.

No. 679/2/1923.

Publicaţiune de licitaţie.

Subsemnatul esmis judecătoresc în conformitate cu legea execuţiei şi în baza decisului judecătoriei de ocol Pecica, Nr. de mai sus, aduc la cunoştiinţa publică, că mobilele: 1 căldare de aramă aproximativ de 200 litre pentru fiert rachiu, un comanac de aramă, 1 ţavă de $2^1/_2$ metri de aramă şi construcţie de întors comină în valoarea totală de 2000 Lei în urma execuţiei efectuată în favoarea executantului Iosif Schreiber reprezentat prin advocatul Dr. Lazar Ghebeleş din Pecica-română în contra lui Ioan Lelik se vând la licitaţie publică fixată pe ziua de 30 August 1924 la ora 3 p. m. în localul executantului Ioan Lelik din Pecica-maghiară învitând pe toţi cei cari doresc a cumpăra cu observarea, că contra plăţii imediată celui ce va oferi mai mult se vor vinde şi preda.

Pecica, la 8 August 1924.

Esmis judecătoresc:
Gheorghe Hurgoi, m. p,
cancelist.

Regatul României
Subprefectura judeţului Arad.

No. 11866/1924.

OBIECT: Şcoala de notari din Făgăraş.

Aviz!

Comunicatul No 270 din 20 Iulie 1924 a Direcţiunei şcoalei de notari referitor la deschiderea acestei şcoale cu data de 1 Octomvrie 1924 şi condiţiunile sub cari vor fi primiţi în aceasta şcoală, se comunică mai jos în intregime.

Arad, la 12 August 1924.

Subprefect în concediu:
Boneu,
primnotarul jud. Arad.

Copie. Direcţiunea Şcoalei de Notari Făgăraş. Comunicat. Se aduce la cunoştinţa generală, că Şcoala de notari se va deschide la 1 Octomvrie 1924. Se primesc elevi cari intrunesc următoarele condiţiuni:

1. Să aibă 8 cl. de liceu sau şcoală echivalată, dacă numărul locurilor nu va fi complect cu aceştia se vor primi şi elevi cu 6 şi 7 cl. de liceu; aceştia numai dacă au practică de cel puţin 1 an în vre-o cancelarie notarială.
2. Să fie cetăţean român şi să cunoască bine limba Ţării în scris şi în vorbă.
3. Să fie sănătos.
4. Să treacă examenul de admitere, la care va fi supus.

Cererile impreună cu actele justificative se vor înainta la adresa Direcţiunea Şcoalei (Prefectura jud. Făgăraş) cel mai târziu până la 10 Septemvrie a. c., cunoscând că frecventarea cursurilor este obligatorie şi examene particulare la finele de an nu se admit sub nici un motiv. Direcţiunea Şcoalei. — No. 270, 20 Iulie 1924.

Lysoform
ESTE CEL MAI BUN DESINFECTANT!!

Nr. G. 5853/1923.

Publicaţiune de licitaţie.

Pe baza decisului judecătoriei de ocol Arad Nr. de mai sus, mobile şi alte obiecte cuprinse în favorul lui Dr. Mauriţiu Deutsch contra urmăritului pentru suma de Lei 32.500 capital interese de 6% dela 15 Aprilie 1922, spese stabilite până în prezent în suma de Lei 3465, se vor vinde la licitaţie publică în Arad, Strada Bucur Nr. 7/13, în ziua de **14 August 1924 la orele 2 d. m.**

Această licitaţie se va ţine şi în favorul Cassei de Păstrare din Aradul-nou, Blum Mauriţiu, Dr. Kugel Eduard, Dr. Apáthi Arpad, Rosenfels Emeric, Doman Ignatie, Pinter Ignatie, Russ Mihaiu şi fiul, Czitrom Adolf, Prima fabrică de brânză din Reghinul Săsesc, Cooperativa de Credit a Industriaşilor din Arad, Sigismund Stern şi Arnold Pollák, Hansler Emeric, Zimmermann Ludovic şi Kirchenbaum Emeric.

Arad, la 15 Iulie 1924.

Exec. jud. reg.: GH. CIUPULIGA.

Răspândiţi Tribuna Nouă!

Regatul României
Subprefectura judeţului Arad.

No 12358/1924.

Aviz!

Ministerul de Interne, direcţiunea generală a personalului şi controlului prin deciziunea No. 43400 din 24 Iulie 1924, în vederea dispoziţiunilor art. 37 din legea pentru statutul funcţionarilor public şi art. 74 şi 122 din regulamentul de aplicare a acelaşi legi a fixat un nou termin de examen de capacitate pentru ocuparea primului grad al funcţiunilor administrative exteritoare a Ministerului de Interne şi anume cu incepere dela 20 August 1924.

Examenul se va ţinea în biroul Dlui Prefect al judeţului Arad, în ziua de 20 August 1924 la orele 16, când toţi candidaţi se vor află prezenţi în biroul Dlui Prefect. Cererile provăzute cu actele justificative vor fi înaintate direct Dlui Prefect al judeţului Arad, până la data de 20 August 1924.

Atragem atenţiunea tuturor celor interesaţi, că diurniştii nu sunt funcţionari şi nu cad sub prevederile statutului funcţionarilor publici, deci aceasta funcţiune nu e a se privi, ca primul grad al funcţiunei administrative exterioare a Ministerului de Interne.

Se mai atrage atenţiunea celor interesaţi, că pentru a fi admişi la acest examen candidaţii (bărbaţi sau femei) trebue să aibă vârsta de 18 ani impliniţi şi să fie absolvenţi a cel puţin 4 cl. gimnaziale. Se vor putea la examen admite şi numai absolvenţi ai cursului primar, cari însă vor putea fi numiţi numai în lipsa de candidaţi cu studii mai superioare şi numai în funcţiuni de agenţi fără de a le fi aplicabile dispoziţiunile statutului funcţionarilor publici şi anume în condiţiunile prevăzute de art. 122, din regulamentul pentru aplicarea legii asupra statului funcţionarilor publici.

Examenul va consta din două probe: una scrisă şi alta orală.

Materiile ce vor forma obiectul probei scrise şi orale sunt:

a) cunoştinţe generale asupra istoriei românilor;

b) cunoştinţe generale asupra geografiei României din punct de vedere al impărţirii administrative;

c) cunoştinţe elementare de contabilitate;

d) noţiuni de aritmetică.

Arad, la 12 August 1924.

Subprefect în concediu:
Boneu,
primnotarul jud. Arad.

Inseraţi se primesc
la Administraţia ziarului.

înprejurări o primejdie permanentă pentru Rusia, dar nu sânt nici atât de slabe încât ruşii să se poată gândi la un atac serios.

In adevăr România cu Polonia sânt două state naţionale, cu armate de caracter omogen fiecare, reprezentând o populaţie de 40—50 milioane. Indrustria polonă şi resursele naturale nesecate ale României, precum şi reţelele de căi ferate mai dese şi mai moderne în aceste ţări, le îngăduie o situaţie de operaţiuni atât de avantajată faţă de greutăţile de mobilizare ale Rusiei şi faţă de nevoile ei acute ce reclamă încă mulţi ani de muncă sistematică pentruca să dispară, — încât verosimilitatea unui atac din partea Rusiei nu este astăzi prin nimic indicată. Unde mai punem, că celce atacă trebuie să aibă efective covârşitoare?

Dar sânt şi alte împrejurări, cari dau o garanţie mai mult pentru imposibilitatea unui război. Nistrul formează o admirabilă linie de apărare pentru noi. Fluviul poate fi trecut numai în două puncte şi dacă ruşii ar cuteza să le forţeze, ar trebui să aibă efective în oameni şi materiale atât de covârşitoare, cum în nici un caz nu le pot avea în întinderea şi organizarea ţărei lor de astăzi. Am putut citi zilele trecute într'o mare revistă polonă, părerea unui colaborator militar, că cu toată disproporţia dintre Rusia şi România în ce priveşte întinderea lor geografică, tara noastră este cel puţin tot atât de pregătită din punct de vedere al materialului ca dodonicul nostru vecin dela răsărit.

Fireşte, că realitatea este şi mai surâzătoare pentru noi, căci streinii n'au de unde o cunoaşte. Dacă semnalăm totuşi aprecierile militare ce se ventilează în străinătatea imediată asupra ţării noastre, o facem pentru a deştepta din speranţele lor absurde pe duşmanii noştri interni. Oridecâteori, adică, reprezentanţii Rusiei, fie la Moscova, fie în streinătate îşi îngăduie cuvinte aspre la adresa noastră, am putut să observăm că diapasonul unor ziare prea bine cunoscute de toţi românii, începe să vibreze cu o ciudată intensitate.

Sperăm, că şi din aceste câteva linii fugare, judecata obiectivă poate să verifice o realitate.

O mare serbare în Banat

O „generală emulare de coruri şi fanfare“

Asociaţia corurilor şi fanfarelor române din Banat, adresează prin ziarul nostru către membri ei următorul apel:

D-nul General C. Gavănescul comandantul divizei I-a din Banat şi preşedintele „Cercului Militar Civil Principele Carol“ din Timişoara ne arată printr'o adresă, trimisă asociaţiunii noastre că „Cercul Militar-Civil Principele Carol“ a prevăzut în bugetul său pe anul curent o sumă de bani ca premii corurilor şi fanfarelor din întregul Banat.

Ca atare Domnia-Sa a aranjat o mare „emulaţie de coruri şi fanfare“ împreunate cu premii, pentru zilele de 27 şi 28 Sept. a. c.

Pentruca serbarea să aibă un îndoit scop cultural s'a hotărît ca produsul bănesc rezultat de pe urma celor doua zile de sărbători culturale şi muzicale, să fie dat în întregime pentru marea operă de umanitate „Crucea Roşie Română“.

La această sărbătoare vor fi invitate să asiste toate societăţile culturale şi muzicale din ţară pentruca întregul neam să vadă munca ce se depune şi pe acest tărâm de către Bănăţeni precum şi rezultatele obţinute.

In baza înţelegerii avute cu d-l General C. Găvănescul, prezidiul vă comunică următoarele:

1. In ziua amintită toate societăţile muzicale, corurile şi fanfarele aparţinătoare asociaţiei vor face o mare „Emulaţie de coruri şi fanfare, împreunată cu premii, oferite din partea Cercului Militaro-Civil „Principele Carol din Timişoara“ şi anume: pentru corurile mixte premiul I 8000 Lei şi o cunună. II 5000 Lei. III 3000 Lei; pentru corurile bărbăteşti premiul I. 6000 Lei şi o cunumă, II 4000 Lei, III 3000 Lei; iar pentru fanfare premiul I 5000 Lei şi o cunună, II 3000 Lei. Premiile se vor decerne prin hotărîrea unui juriu, ce se va institui în acest scop.

2. Piesele de emulare sunt:

a) Pentru corurile mixte: „Deşteaptă-te Române“ de I. Vidu.

b) Pentru corurile bărbăteşti: „Marşul libertăţii“ de I. Vidu.

Pe lângă piesele obligate, fiecare cor va mai executa o piesă, aleasă, după voie liberă.

c) Fanfarele vor emula la finea concertului, executând fiecare câte o piesă, aleasă după voie liberă.

Fanfarele sunt obligate a conduce corurile, în sunetul marşurilor la locul de emulare.

3. Festivalul se va începe cu „Imnul Regal“ de Hubsch (Imnul oficios) cântat în massă, de către toate corurile mixte prezente.

La sfârşitul festivalului, după emulaţia fanfarelor, se va cânta piesa „Imn“ de Kiriac, cântată în massă de către toate corurile bărbăteşti.

Intreg materialul de note (Partitură şi voci singuratice) se va procura de urgenţă dela secretarul gen. al Asociaţiei Prof. Iosif Velceanu, Timişoara, Bulevardul Berthelot 21, anticipându-se suma de 100 Lei. După deplătirea cheltuelilor de reproducere, materialul va rămâne proprietatea solvenţilor.

4. On. societăţii muzicale, corurile şi fanfarele vor anunţa până cel mult 18 August participarea şi vor indica numărul participanţilor, staţiunele de cale ferată de plecare, cât şi titlul şi autorul pieselor alese după voie liberă. Trenurile vor fi gratuite, tot aşa adăpostirea şi întreţinerea. Anunţări întârziate nu se vor lua în considerare. Se face cunoscut că toate corurile şi fanfarele ce iau parte vor trebui să fie sosite în Timişoara cel mai târziu în ziua de 26 Septemvrie seara. Iţi vor alege, deci, trenul în consecinţă.

5. Deoarece la această emulaţie vor colabora numai corurile şi fanfarele ce aparţin Asociaţiei, prezidiul încearcă din nou şi pe această cale toate soc. muzicale, corurile şi fanfarele române, din Banat a intra în sânul Asociaţiei, solvind taxele de membru la adresa cassierului Gh. Popoviciu, dir. de bancă Timişoara. (Până la 30 membrii, anual, 100 lei, până la 50 membrii 150 lei, de aci în sus 200 lei. Membrii fondatori 1000 lei, ajutatori, anual 100 lei).

6 Emulând cor. şi fanfarele sub steagul Asociaţiei, prezidiul îndrumă cor. şi fanf. ce nu şi-au trimis încă panglica, a satisface ordinului, primit în această chestie.

„Pentru uniformitatea executării corurilor în massă, prezidiul va trimite delegaţii săi, care vor asista la orele de cântare şi vor controla separat fiecare cor“.

Când vestim cu bucurie această mare distincţie, ce ni se dă nouă Bănăţenilor, e de datoria noastră, a face totul, ca această festivitate naţională să fie la înălţime, în toată privinţa.

Cu salut frăţesc,

profesor, Ion Vidu preşedinte,
profesor, Ion I. Velceanu secretar general.

ARTISTICE - CULTURA

Deschiderea repeti la Teatrul Naţional

Duminecă 10 August, la orele neata s'au deschis repetiţiile la Teaţional din Bucureşti.

In foaierul principal, întreg pe artistic şi technic al Teatrului Na primit pe noul director, d. Corneliu vanu, care, într'o lungă expunere colaboratorilor săi situaţia Teatrului mul de lucru, repertoriul stagiunei cepe, precum şi dezideratele sale ar administrative.

D. director general Corneliu Mo în expunerea sa amănunţită a atins sebi problema teatrului românesc teritorii, precum şi nevoia de actori resimţită. După plănuitul teatru de urma în chip fatal crearea unui puter tru de est. Fireşte Teatrului Naţio Bucureşti, pepinierea cea mai roc artişti, îi revine sarcina de a forma tele de care are nevoie Teatrul în Mare.

Soluţia: toate rolurile primite piesă vor fi dublate, pentruca acto să joace, să se pună în lumină, să meze.

După ce a arătat nevoia stricte a regulamentului în chestiun petiţie, disciplină, distribuire de ordine, a făcut apel la concursul pentru binele instituţiei.

Maestrul Nottara decanul Teatr mânesc, a răspuns, asigurând prin pline de căldură, pe noul director, concursul colaboratorilor săi.

Apoi s'a întrat în repetiţie, de zi de sărbătoare. Se repetă „Bolna chipuit“ de Moliere, cu directorul d. Soare, „Păcat“ de d-na Lucre trescu, cu directorul de scenă d. „Femeia îndărătnică de Shakespe directorul de scenă d. P. Gusti şi „La Munţilor“ de d. I. N. Soricu, cu du de scenă d. Nottara care va fi tată la Câmpeni cu prilejul serbă Avram Iancu.

•

A apărut *„Cugetul Românesc* cu următorul bogat şi interesant su

Reiner Maria Rilke: Cântecul al morţii stegarului Cristoph Rilke.

Dragoş Protopopescu: Plutonis teratura engleza.

Lucian Blaga: Către cetitori

Demostene Botez: Viaţa.

Ivan Bunin; Visurile lui Ciang G. M. Ivanov).

V. Russu-Şirianu: După amiaz

V. Voiculescu: Pădurea (versur

G. Bacovia: Furtună (versuri).

A. Cotruş: Drumul (versuri).

Ion Barbu: Convertire (versuri

Perpessicius: Portret semit (ve

Vladimir Streinu: Arabescuri (versuri).

I. Valerian: Sobolii (versuri).

I. Pillat: Interior (versuri).

V. Zabrovschi: O pagină de pol mânească.

Ion Sân-Georgiu: Stefan Georg

Gh. Cardaş: Documente literar sorile lui V. Alecsandri către I. N

Cronici: Literară, Politică, Soci tistică, Muzicală, Dramatică.

Idei, Oameni. — Reviste: ro franceze, englezeşti, germane, ungur

Cărţi. — Mişcarea intelectua străinătate.

Director al revistei este cunoscu tor *Ion Pillat.*

Redacţia şi Administraţia: str. dr. Kalinderu 10.

alături ţăranii aclamă sosirea berzelor cu chiote şi cu svârliri de căciuli în sus.

Când mă întorceam acasă de vacanţă, mi-l aduceau înainte la gară, şi era o arătare. Se opriau călătorii grăbiţi în loc, să admire bucuria de nedescris a câinelui care-şi revedea stăpânul după trei luni de lipsă; — iar dupăce plecam, îmi scria mama, cum intra în fiecare zi în odae să miroase şi să mângâe hainele mele de vânătoare spânzurate în cuer.

Mi-l dăduse tată-meu... Parcă-l văd: în ziua când m'am întors, după examenul de bacalaureat, mă întâmpină în capul scării şi dupăce mă îmbrăţişează şi el şi mama:

— Să trăeşti, fătul meu, şi să-ţi dea Dumnezeu bucuria pe care ne-o faci.

Apoi mă ia de mână şi mă duce în odaia mea, unde mă aştepta cea mai neaşteptată surpriză. In perete o panoplie cu toate trebuincioasele pentru vânat, patima mea; iar de sub pat ese Castor, întâi lătrând, apoi bucurându-se de parcă mă cunoştea de când lumea.

A! fericirea mea de atunci! Şi nu numai pentru ăst dar frumos, ci pentru toate câte mă înconjurau. Căci în clipa aceea, în faţa lor, care întinereau de mulţumirea mea, pentru întâia oară înţelegeam ce mare lucru e pentru cineva să aibă părinţi cinstiţi, buni şi uniţi: o mamă care se lipsea de toate pentru copiii ei, — un tată în faţa căruia toţi se descopereau cu respect, — o casă bătrânească moştenită din moşi strămoşi, şi slugi îmbătrânite în curte, iubitoare şi credinciose.

Da, pe tată-meu, mi-l aduceau aminte gemetele lui Castor. Mă vedeam întorcându-mă cu dânsul dela vânătoare, de unde venea să mă ia întotdeauna cu chibitca lui cu un cal, auziam sunetul neuitat al arcurilor chibitcei, auziam şi glasul lui şi corul nesfârşit de greeri.

Zadarnic îmi astupam urechile pentru a putea adormi. Mintea, acum plină de trecut, nu se lăsa să fie adormită, ci depăna atâtea lucruri trăite, care mă minunau prin limpezimea cu care le vedeam.

Abia era un an de atunci. Era ziua lui... Masă întinsă dela un capăt al sufrageriei la celalalt: toate rudele şi pretenii. Lăutarii cântă cântece bătrâneşti. Unul din copii se scoală şi închină în sănătatea lui. El se ridică supărat de mult ce se sileşte să nu pară mişcat, îşi ia paharul: „Dragii mei, pilde bune v'am dat şi eu şi mama voastră. Dea Dumnezeu“..., dar cuvântarea i-se topeşte în lacrimile care-i dau năvală din ochi. Atunci mama se apleacă peste dânsul şi-l sărută lung, în aplauzele tuturor şi în cântecul de urare al lăutarilor...

Şi acum, ce departe erau toate!

La pierderea lui, moartea nu l-a luat numai pe dânsul, — iubitul, dus la groapă într'o zi de toamnă rece şi ploioasă, — ci a luat cu ea tot rostul neamului nostru acum atât de risipit.

Mă întrebam şi nu-mi puteam răspunde, ce ne despărţise aşa şi pentruce nu venim să trăim cu toţii împreună, cu mama, îngrijind-o, ajutând-o. Nebuni ce eram! Dar negreşit, cât mai în grabă, aveam să mă întorc lângă dânsa şi să înce clădi fala casei noastre dărâmată de moartii.

— „A! dar e peste putinţă ziceam tot eu. Şi acum geamătul lui era glasul tăcutei mele desnădejdi ruinii neamului.

* * *

A doua zi de dimineaţă mă acelaş glas tânguitor al câinelui. Mă îmi iau puşca din cuiu, două cartu cutia mesei şi es în curte.

— Castor, vin aici!

Castor, care zăcuse toată noapte mişcat, se scoală ca prin minune şi mează.

Femeia, care m'a văzut şi m fuge în bucătărie plângând.

— Castor, vin' aici.

Castor se târăşte cu greutate mine până la maidanul de peste drum se culcă pe partea dreaptă, lăsând de locul inimii...

După ce s'a isprăvit, m'am înto ca gonit de cineva, am întrat în o trântit puşca pe pat...

Uşa din dreapta s'a deschis. înaintat pe dibuite şi m'a cuprins Pe cealaltă uşă a întrat Maria amândoi slugi de peste 30 de ani noastră; — şi cu toţii am plâns moartea lui Castor, care ducea de mai departe, vremea unor feric pentru totdeauna.

I. Al. Brătescu-Vo

Premiul literar al „Universului“

„Universul“ oferă 10 mii lei pentru o poezie patriotică nouă, nepublicată încă nici în revistă, nici în volum.

Premiul va fi decernat de o comisiune formată din câte un reprezentant al Academiei Române, al Facultăţii de litere din Bucureşti, al Societăţii scriitorilor români, al Redacţiei ziarului „Universul“ şi al Ateneului Român, secţia literară.

*

Comisiunea va cerceta poeziile cari se vor trimite până la 31 Decemvrie 1924, pe adresa:

„Redacţiei Universului, Str. Brezoianu, 11, Bucureşti, *pentru premiul literar“*.

Alături de poezie, autorii vor trimite un plic închis şi o însemnare cu numele lor, întrucât poezia nu va fi semnată pe manuscris.

„Crist de Velasquez“

Scriitorul francez Jean Cassou a tradus din *Rythme et Synthese* câteva fragmente din *Crist de Velasquez*, operă poetică a lui Miguel de Unamuno, străbătută de un suflu înalt şi pur.

•

Elvira Popescu — dupăcum anunţă ziarul parizean „Comedia“, — va relua în 5 Septemvrie, la Teatrul Antoine din Paris, piesa marilor ei succese: *„Ma Cousine de Varsovie“*.

Va urma imediat, la acelaş teatru, o nouă piesă în cinci acte a lui *Louis Verneuil*, intitulată „Pile ou face“ în ale cărei roluri principale vor apare: *Elvira Popescu* şi autorul piesei.

O nouă carte de Gabriele d'Annunzio

Casa de editură Fratelli Treves din Milano a pus în vânzare o nouă carte a lui *D'Annunzio*, întitulată *„Il venturiero senza ventura, ed altri studii del vivere inimitabile“*.

Acest volum cuprinde studii şi articole publicate deja în reviste şi ziare între 1898 şi 1907. Cartea e dedicate Eleonorei Duse, „apariţie melodioasă a suferinţei creatoare şi-a bunătăţii suverane“.

Moartea scriitorului Ioseph Conrad

La Londra a încetat din viaţă, în vârstă de 66 de ani, romancierul de faimă universală, Ioseph Conrad.

INFORMAŢIUNI

Faţă de îndemnurile şi cuvintele frumoase ce ne sosesc zilnic din toate părţile pentru atitudinea şi sacrificiile ce facem întru apărarea esclusivă a intereselor româneşti fără deosebire, ne simţim îndatoraţi să facem noui sacrificii pentru publicul cititor.

Răspândirea mereu crescândă a ziarului nostru, face din „Tribuna Nouă“ un excelent mijloc de reclamă, pe care suntem hotăriţi să-l punem în serviciul cititorilor.

In două sau trei zile vom începe inserarea în mod gratuit a anunţurilor de „Mică Publicitate“.

Orcare din cititorii noştri caută un post sau oferă unul, are vre-o cameră de închiriat sau caută să închirieze, are de vândut sau de cumpărat imobile sau obiecte, însfârşit orice mic anunţ care nu trece de cinci rânduri, va fi publicat în ziarul nostru în schimbul cuponului tăiat de la sfârşitul paginei a III-a a ziarului şi fără nici o altă plată.

Cititorii vor aprecia sacrificiile ce le facem.

Dela administraţia ziarului

Toţi onoraţii noştri abonaţi cari sunt în restanţă sunt rugaţi a'şi achita abonamentele de urgenţă.

Refuzurile de numeri dela această dată încolo nu vor fi luate în considerare, până când nu sunt însoţite de costul numerilor pe cari i-au primit respectivii abonaţi.

Din caracteristicile epocii...

Cine spunea că noi românii n'avem cultul morţilor şi al trecutului? Această legendă calomnioasă e pe cale să se risipească precum umbrele misterice ale nopţii la ivirea soarelui radios...

„Liga Chiriaşilor“ din Bucureşti, care se ştie că e compusă numai din poeţi, a ţinut o întrunire de protestare împotriva dărimării casei dela Ipoteşti a lui Eminescu! (???)

... Precum ca să se ştie, că umbra marelui Eminescu nu poate fi evacuată ca un simplu chiriaş, membru al ligii doctorului Rădulescu.

Vizită

Eri a sosit în localitate dl Bunescu, directorul Invăţământului din Ministerul Muncii. Dsa fiind numai în trecere prin oraşul nostru, a vizitat fabrica de textile, unde a fost condus, dându-i-se toate relaţiile de către dl C. Miclescu, inspector în acelaş minister. De aici dl Bunescu, va pleca azi la Timişoara.

Ce'i cu înfrânarea vagabondajului?!

Nu de mult — ziarul nostru — a adus ştirea că un ordin al Ministerului Ocrotirilor Sociale, prevede şi pentru oraşul nostru înfrânarea vagobondajului. Ce s'a făcut până în prezent cu legiferarea acestui ordin în Arad? După câte ştim organele poliţiei au adunat pe aceşti vagabonzi depe drumuri, dar internarea lor timp de 24 de ore în arestul poliţiei a avut ca efect molipsirea acelui arest cu boale infecţioase şi paraziţi. Ştim că în această privinţă există o comisie de colonizarea vagabonzilor, pe care nu am avut plăcerea să o ea la lucru şi în Arad, unde vagabondajul este o plagă şi încă una din cele mai infecţioase.

Noi ştim că ordinele se repetă, dar posibilităţile respectării acestui ordin nu le vedem şi asta este trist.

Prefectura poliţiei în ajutorul funcţionarilor

Din fondurile serbărei de parc, dată nu demult de Prefectura poliţiei, s'a destinat suma de 50.000 lei pentru procurarea de medicamente necesare funcţionarilor instituţiei poliţieneşti. D. Zamfir Filoti, prefectul poliţiei, a găsit soluţionarea procurărei acestor medicamente prin încheierea unui pact cu una din farmaciile din localitate, unde la prezentarea funcţionarului poliţienesc pentru achitarea unei reţele, funcţionarul nu va plăti decât 40% din costul ei, restul de 60% urmând a fi achitat din suma mai sus amintită.

*

Tot din aceste fonduri, Prefectura poliţiei a destinat suma de 30,000 lei pentru cumpărarea a 100 pături necesare, corpului de sergenţi de oraş, a căror dormitor era complect lipsit de invelitoare. In acest scop dl prefect de poliţie va pleca zilele acestea la Timişioara la una din fabricile de acolo, pentru a face aceste cumpărături, pe o cale cât mai convenabil posibilă.

Fabricarea pâinei negre

Faţă de preţul ridicat al pâinei — aşa zisei albe — dl Zamfir Filoti, prefectul poliţiei, a impus brutarilor fabricarea de pâine neagră, impunând preţul de 7 lei kgr. — preţ stabilit în conformitate cu noul regim al pâinei. — Această pâine s'a şi pus în vânzare pe piaţă şi rămâne de stastabilit ca o comisie de experţi — din partea primăriei — să constate dacă această pâine conţine doza alimentară necesară nutriţei corpului. După cât ştim, această pâine nu s'a fabricat până în prezent, deoarece brutarii susţineau că nu se poate vinde, afirmaţie care a fost desminţită chiar în prima zi a punerei în vânzare a pâinei fabricate. Controlul făcut de către organele poliţieneşti. în această direcţie, se pare că va da roadele aşteptate. Activitatea autorităţilor, puse în serviciul populaţiei, merită toată lauda şi o relevăm cu încredere,

Reducerea efectivelor de pace ale armatei cehoslovace

Ultimul număr a Culegerei de legi şi decrete cuprinde legea adoptată de Adunarea Naţională a Cehoslovaciei cu privire la reducerea efectivelor armatei pe picior de pace.

După această lege, efectivele armatei cehoslovace sunt fixate: pentru perioada dela 1 Octomvrie 1924 până la 30 Septemvrie 1927 la 150.000 oameni, dela 1 Octomvrie la 31 Martie la 90.000 oameni. Intre 1 Octomvrie şi 30 Noemvrie efectivele vor putea întrece cifra fixată în măsura în care această sporire e datorită încorporărei recruţilor. Dela 14 Noemvrie soldaţii supranumerari vor fi scutiţi în fiece an de serviciul activ.

x De seară se va rula pentru ultima dată nemuritoarea operă a lui Lessing **„Inţeleptul Nathan“**,

x **Un film din lumea romanelor de detectivi americani** se va rula Vineri, Sâmbătă şi Duminecă la „Urania“ sub numirea de „Carnevalul roşu“.

x **„Civilizaţia“** acesta este numele filmului păcei şi a războiului, care va rula Joi în cinematograful „Apollo“. Sub numele „Civilizaţie“ filmul aruncă naintea ochilor spectatorilor icoana celui mai inspăimântător război. Charles Hay, inginer american a inventat un submarin inspăimântător — aşa merge povestea — şi crede că uriaşul acesta va pune capăt tuturor războaielor. Se văd apoi în el lucruri inspăimântătoare, scene de război, tunuri, puşti maşini, aeroplane aruncătoare de bombe şi toate în mijlocul acţiunei lor destructive. Iar pe lângă ele, paralel şi o poveste de dragoste. Inginerul se îndrăgosteşte şi cu logodnica sa, ingerul păcei, se pune în fruntea mişcărei contra războiului.

Eroul păcei devine grav rănit, dar munca lui se desăvârşeşte şi după 8 acte, filmul are un sfârşit romantic. Marea dramă va fi rulată de Vineri şi până Duminecă în programul cinematografului „Apollo“.

Furtul din Şiria

In noaptea de 10—11 August a. c., indivizii necunoscuţi au furat dintr-o cameră a dlui pretor din comuna Şiria, mai multe haine în valoare de 3000 lei. Indivizii fiind surprinşi a lăsat hainele la o depărtare de 100 metrii disparând în întuneric. Cazul se cercetează de şeful postului respectiv.

Congresul internaţional al studenţilor

Preşedintele republicei d. Wojeiecehowski a aceptat calitatea de protector al celui de al doilea congres internaţional al studenţilor care se va ţine la Varşovia în cursul lunei Septemvrie.

Un general german provocat la duel de şapte generali austriaci

Cetim în „Vossische Zeitung„:

„Şapte foşti feldmareşali austro-ungari au provocat la duel pe fostul ministru de război prusian, general von Stein. Aceşt şapte generali se află în fruntea clubului veterinarilor.

Motivul provocărei la duel ar fi inzultarea fostului împărat Carol de către generalul von Stein care în Memoriile sale publicate de curând, ar fi dat ca fapt că împăratul Carol era gata să primească bani dela Antanta şi că prin aceasta a trădat Puterile centrale şi a făcut posibilă victoria Antantei.

Printre provocatorii la duel se afli feldmareşalul Krobatin, general Georgi, feldmareşalul baron Czapp şi generalul von Lehar.

Ca răspuns la această provocare, generalul von Stein a dat o declaraţie în care făgăduesţe că într'o viitoare ediţie a Memorilor — dacă se va mai publica o a doua ediţie — va retrage acest pasagiu el Memoriilor. In urma acestei declaraţii, generalul von Lehar a declarat că prin aceasta memoria împăratului Carol e spălată şi de-aceea se reuunţă la provocarea la duel.

Genearului von Stein a fost totdeauna unul din stâlpii germanilor-naţionali, cari sunt totdeauna gata să arunce altora, cu o grabă reprobabilă şi suspectă, acuzaţii neindreptăţite“.

x Cinematograful de pe Malul Murăşului va juca şi de seară filmul atât de frumos şi captivat „Trei orfani“ care a fost prelucrat după poezia cu acelaş nume a lui Paul Gyulai. In prima seară când s'a rulat acest film, în cinematograful de pe Malul Murăşului nu a fost nici un ochi cari să nu fi vărsat lacrimi, atât de sentimental e filmul. Filmul acesta e vrednic de atenţiunea pe care i-o dă din belşug publicul iubitor de cinematograful de vară de pe Malul Murăşului. Inaintea filmului se rulează o operetă uşoară. Inceputul reprezentaţiei e fix la ora 9·30 p. m. Biletele se pot cumpăra în avans la prăvălia de ghete Weinberger între orele 10—12 a. m. şi 3—6 p. m. ori seara la cassă.

Viitorul navigaţiei aeriene

Leafield, 11. — Raportul emis eri de directoratul civil al aviaţiei, arată bunul progres făcut în anul trecut la sfârşitul lui Martie.

Generalul Brancked remarcă, rezumând situaţia, că s'a intrat în înţelegere asupra traficului aerian cu Danemarca, Norveg'a. Suedia şi Elveţia; iar din partea Olandei nu aşteaptă decât ratificarea. Acordul temporar cu Cehoslovacia a expirat la finele lui Martie şi din cauza atitudinei Germaniei privitor la sborul asupra teritorului ei, nu s'a găsit practicabil a se reînoi. In privinţa serviciilor către staţiunile germane s'a acordat de Germania o permisie pe baze reciproce în mod general pentru perioade de trei luni, din timp în timp, înlesnind operaţia serviciilor aeriene engleze la Colonia şi Berlin. N'a fost posibil a aranja sborul aeroplanelor engleze în teritoriul german şi peste acestea, decât in baza unei autorizări speciale şi temporare deoarece un acord anglo-german este imposibil până ce ori Germania îşi arată aderenţa ei la convenţia aeriană internaţională sau până când nu s'a ratificat protocolul cu schimbarea articolului cinci de către toate statele care fac parte din convenţie.

Viitorul transportului general aerian, declara Brancker, se poate aştepta să incline din ce în ce mai mult către o conducere internaţională a liniilor aeriene şi prin urmare la formarea unor relaţii internaţionale mai intense. Statisticele sborului particular arată că în timpul anului totalul sborului aerian se ridică la peste un milion mile în 3012 călătorii faţă de 778 mii mile în 4000 călătorii din anul precedent.

Numărul călătorilor în comparaţie 76 la sută faţă de anul trecut.

Cutia cu scrisori

Primim spre publicare următoarele:

Vă rog să binevoiţi a-mi publica aceste rânduri, ca o rectificare al articolului „O moaşe care ameninţă cu cuţitul“ apărut în ziarul D-Voastră în ziua de 7 l. c.

Nu corespunde adevărului, că eu Văd. lui Anton Piroschi aşi fi ameninţat eu cuţitul pe femeia fostului proprietar de casă, Nicolae Balta. Eu doar am rugat-o să pună capăt expresiilor jignitoare şi în timpul certei tocmai am curăţit castraveţi cu un cuţit aşa de mic, care nu se putea întrebuinţa la altceva şi pe care nici nu-l ţineam în mână în timpul certei, ci era aşezat într'o farfurie.

Văd. Anton Piroschi

O. P. Q., sunt cel puţin doi ani de când acest grup al marelor trusturi petrolifere, au trimis vorbă guvernului român, că dacă li-se concesionează terenurile petrolifere ale Statului, sunt gata să ofere României şi un împrumut.

Din prima zi guvernul român a respins o atare propunere.

Nu poate fi deci vorba azi de refuzul lui O. P. Q. şi nici de insuccesul financiar al d-lui Vintilă Brătianu.

—

Lucrările comisiei superioare pentru concesiuni de căi ferate particulare

Alaltăeri s'a întocmit la direcţiunea căilor ferate particulare din ministerul comunicaţiilor, comisiunea superioară pentru acordări de concesiuni de c. f. particulare.

Au luat parte la desbateri dnii ing. C. Mereuţă, subdirectorul general c. f. r.; ing. Elie Bujor, subdirector general c. f. r.; inspector silvic S. Anastasescu: ing. P. Mosgos, subdirectorul căilor ferate particulare: locot-col. Coatu delegatul marelui stat major al armatei; ing. Petrică, reprezentantul ministerului de industrie şi comerţ şi ing. Em. C. Gabriclescu, secretarul comisiunei. S'au luat în discuţiune:

1. Cererea societăţei concesionare a liniei Şebiş-Moneasa. Comisiunea după propunerea dlui delegat al casei pădurilor amână discutarea acestei chestiuni până în luna Septemvrie.

2. Cererea soc. Forestiera Banatului pentru cocesionarea liniei ferate înguste Losna-Mare — Losnicioara, în lungime de 17 klm., a fost aprobată.

3. Comisiunea a admis cererea firmei „Putna“ din Varviz pentru concesionarea transformărei liniei ferate ecrt. 0.76 cu tracţiunea animală în una cu tracţiune mecanică, în lungime de 6820 m.

„Cererea firmei „Pyrit“ pentru concesionarea unei linii, prelungirea liniei industriale ecartament 0·76 staţia Braşov — Halta Braşov pe valea Cisla, în lungime de 1541 metri a fost respinsă.

Comisiunea a fost de părere a nu se acorda concesiunea până când firma nu va prezenta dovada de naţionalizare a societăţei din partea ministerului de industrie şi comerţ.

5. Comisiunea a radiat, luând în discuţiune întâmpinarea primită, amenda de 20.000 lei aplicată societăţei Industria de lemn din Oradea-Mare.

6. In cciace priveşte cererea soc. româno-americană pentru concesionarea liniilor normale de garaj de la rafineria de petrol în legătură cu oraşul şi alta care să lege staţia Ploeşti Est cu linia societăţii româno-americană, comisiunea este de părere că întrucât actul de concesiune al societăţii pentru linia ei este limitată la transportul funcţionarilor fabricei, nu se poate discuta concesiunea ramificaţiilor cerute pentru transportulmărfurilor, până când linia existentă a societăţii nu va obţine aprobarea traficului de mărfuri.

Concesiuni de c. f. particulare la consiliul economic

In cel mai apropiat consiliu ecunomic direcţiunea căilor ferate particulare va supune aprobării următoarele cereri de concesiuni de c. f. particulare cari au o lungime mai mare de 10 km.

Societatea pentru exploatarea de păduri „Borodul-Mare“ din Oradea-Mare — concesiunea liniei ferate industriale Satul-Mare (Salaj) — Pădurea Iaz, în lungime de 18.790 metri.

— Societatea cooperativă „Munţii Parângul — concesiunea căiei ferate industriale Râmnicul-Vâlcea — Satul Cheia, având o lungime de 15 km.

Societatea anonimă forestieră din „Lomaş“ — concesiunea c. f. normale de garaj staţia Deda şi prelungirea linieii industriale din valea Gălăoaia, jud. Mureş-Turda,

Situaţia câmpului

Treeratul cerealelor în Muntenia, Oltenia şi Banat este aproape terminat în Moldova şi Basarabia — unde vegetaţia este mai întârziată — operaţiunile de treerat sunt în plină activitate.

Producţia la hectar a păioaselor este puţin diminuată anul acesta.

Porumburile în toată ţara se prezintă foarte bine, afară de judeţele Brăila, Covurlui, Ialomiţa cât şi Dobrogea şi sudul Basarabiei unde sunt mai slabe. Pe alocurea se simte încă nevoie de ploaie.

In multe locuri s'a început a se face ogoare în vederea semănăturilor de toamnă.

Devizele şi va

Rador, 12 August.

Zürich: Deschiderea: Inc

Berlin:	125.50	—
Amsterdam:	207.12.50	— 20
New-York:	529.75	—
Londra:	2413.—	—
Paris:	3015.—	—
Milano:	2398.75	—
Praga:	1572.50	—
Budapesta:	69 50	—
Belgrad:	661.50	—
Bucureşti:	245.—	—
Varşovia:	103.—	—
Viena:	7475.—	—

•

Bucureşti închiderea: Paris 12 997, Berlin—, Newyork 219.—, Zurich 4140, Viena 31.25, Praga pesta —

Valute: Napoleon 815, Marca de au 153, lira turcească 110, font englez francez 1250, franc elveţian 42, drachma 380, dinar 265, dolar 217.- austriacă 32.—, coroana maghiară col 650, Marca poloną 43.50

VINE!
Cel mai simplu
VINE!
Cel mai popular
VINE!
Cel mai emoţionant
"MAMA

Cetiţi şi răspâ
Tribuna N

Tipografia „Aradu

aranjată cu cele mai moderne maşini de tipar şi cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparţinătoare acestei branşe, precum: reviste literare, anuare şcolare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. A
ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreap

Cenzurat: PREFECTURA JUDEŢULUI